

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
Internet www.barneveld.nl
Whatsapp +3161445927

Raadsfractie SGP
t.a.v. de heren W Hazeleger en J. Top

Geachte heren Hazeleger en Top,

Datum:

16 januari 2024

Ons kenmerk:

Op 27 december 2023 jl. stelde u vragen naar aanleiding van onze raadsmemo van 18 december 2023 over het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Met deze brief willen wij u tijdig onze reactie op de gestelde vragen geven, zodat u deze kunt betrekken bij uw bespreking van de raadsmemo in de commissie Grondgebied van 25 januari a.s.

Uw brief van:

27 december 2023

Organisatieonderdeel:

**Team Stedebouw,
Duurzaamheid en
Omgevingsbeleid**

Behandeld door:

A. Gijlers

Voorafgaand aan die beantwoording willen wij een paar zaken opmerken. Allereerst dat wij begrip hebben voor de diverse ruimtevragen van Defensie gelet op de geopolitieke situatie in de wereld. De aanwezigheid van Defensie, ook in onze gemeente, draagt bij aan onze veiligheid. Het tweede dat we willen opmerken is dat we als gemeente Barneveld van oudsher banden hebben met Defensie en dat die banden goed zijn. De bestaande kazerne in Stroe zorgt voor de nodige werkgelegenheid en draagt ook lokaal bij aan de leefbaarheid. Dat vinden wij belangrijk. Tot slot zij opgemerkt dat ook in dit dossier van de nieuwe centrale kazerne de communicatie vanuit en het overleg met Defensie goed en opbouwend geweest.

Doorkiesnummer

Hieronder treft u de beantwoording aan van uw vragen. Eerst gaan we in op uw vragen over een nieuwe locatie voor een centrale kazerne in het onderzoeksgebied (vragen 1 t/m 5). Daarna op uw vragen over de mogelijke upgradering van het bestaande kazerneterrein in Stroe (vragen 6 en 7).

Onderwerp:

**Nieuwe kazerneterreinen
Defensie**

1. *Bent u bekend met de motivatie van Defensie om Barneveld West opnieuw te betrekken in het nieuwe onderzoek? Dit ondanks de score 'zeer negatief' op het gebied van Landschap en Ruimtegebruik Landbouw in het NPRD?*
In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het NPRD komt de locatie Barneveld West niet terug. In de zoektocht naar het "versterken en concentreren van ondersteunende eenheden" zijn in de NRD drie alternatieven opgenomen met een aantal varianten:
 1. Versterken en deels concentreren op twee bestaande defensielocaties (Ermelo en Stroe).
 2. Versterken en concentreren op één bestaande Defensielocatie, die in omvang wordt uitgebreid. Variant 1: Ermelo, variant 2: Stroe;
 3. Versterken en concentreren op één nieuwe Defensielocatie. Variant 1: Zeewolde – Gooiseweg, variant 2: Zeewolde – Spiekweg, variant 3: Zeewolde: Oosterwold, variant 4: Biddinghuizen – Noord en variant 5: Locatie gelegen in landbouwtransitiegebied.

De locatie Barneveld West wordt in tegenstelling tot andere locaties in de provincie Flevoland niet meer concreet genoemd. Niettemin blijven we als gemeente Barneveld en breder nog, als regio Foodvalley in beeld met laatstgenoemde variant 5, een locatie gelegen in landbouwtransitiegebied in het midden van het land.

In de factsheet in de NRD (zie pagina 59 en verder) wordt een toelichting gegeven op de behoefte van Defensie en worden de locatie-eisen benoemd.

Uit de onderbouwing van de totstandkoming van de alternatieven blijkt dat landbouwtransitiegebieden in het midden van het land in beeld zijn gekomen “om mogelijke kansen vanuit dit spoor te koppelen aan de behoefte voor een nieuwe kazerne”. Daarbij plaatst Defensie ook een kanttekening: in het plan-MER zal moeten blijken of er locaties gevonden kunnen worden. Defensie trekt in vergelijking met de eerdere locatiestudie naar een centrale kazerne de zoektocht dus aanmerkelijk breder en maakt ook voorbehouden. De zeer negatieve scores op de door u genoemde onderdelen voor de locatie Barneveld West hoeven daarmee niet automatisch te gelden voor andere mogelijke locaties in landbouwtransitiegebieden. Wij zien als college echter niet “de kansen” voor landbouwtransitiegebieden, omdat de transitie in onze gemeente en breder, in de Foodvalley, gepaard zal moeten gaan met extensivering en dus een blijvende ruimtebehoefte vanuit de landbouw. Een nieuwe kazerne met een ruimtebehoefte van 500 ha op een nieuwe locatie in ons buitengebied doorkruist juist de landbouwtransitie.

Pagina 2 van 3

2. *Weet u wat de reden is dat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de locatie Barneveld West als potentieel geschikte locatie naar voren geschoven heeft?*

Bij de eerder uitgevoerde locatiestudie resteerden uiteindelijk drie locaties in de provincie Flevoland. Naar aanleiding van consultatie van diverse stakeholders is de zoektocht verbreed en is Defensie ook buiten de provincie Flevoland gaan kijken. Waarom het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de locatie Barneveld West naar voren heeft geschoven, is ons onbekend. Gelet op de opgaven en het onderzoeksrapport vinden wij dit niet navolgbaar.

3. *Wat kan de reden zijn dat de locatie Barneveld West positief wordt beoordeeld op het gebied van bereikbaarheid? Bent u er mee bekend en is het realistisch dat deze beoordeling uitgaat van reistijden buiten de spits?*

De reden dat de locatie Barneveld-West positief scoort op bereikbaarheid is met name de korte afstand tot de autosnelwegen. Daarop scoort de locatie Barneveld-West positiever dan een aantal locaties in de provincie Flevoland die op grotere afstand zijn gelegen van autosnelwegen.

Wij zijn ermee bekend dat deze beoordeling uitgaat van reistijden buiten de spits en hebben hier in het voortraject onze kanttekeningen bij geplaatst.

Immers de verstedelijkingsopgaaf in onze gemeente en het vooralsnog uitblijven van investeringen in het hoofdwegennet leggen grote druk op onze bereikbaarheid. Deze kanttekeningen zijn overgenomen in het zogeheten addendum. Bereikbaarheid is één van de redenen voor de onderzoekers om te concluderen dat de locatie Barneveld West “een weinig kansrijke locatie” is.

4. *U geeft aan dat u als College samen met Defensie de conclusie getrokken heeft dat Barneveld-West geen geschikte locatie is. Hoe kan het dat desondanks Barneveld-West toch nog in beeld is?*

Wij hebben inderdaad samen met Defensie de conclusie getrokken dat Barneveld-West geen geschikte locatie is. Defensie heeft ondermeer als gevolg van onze gesprekken de zoektocht verbreed. Daarin is de locatie Barneveld West niet meer expliciet in beeld, maar wordt gekeken of en waar er in landbouwtransitiegebieden in het midden van land mogelijkheden liggen. Uit de beantwoording bij vraag 1 blijkt dat wij in landbouwtransitiegebieden geen mogelijkheden zien voor een geheel nieuw te realiseren kazerne.

5. *Beseft u als college dat dit landelijk rapport opnieuw zorgt voor onrust onder boeren in onze gemeente en dat terwijl die boeren de afgelopen jaren al de nodige plannen hebben zien langskomen? Bent u bereid deze onrust over te brengen op de landelijke overheid?*

Ja, wij beseffen dat dit onrust met zich mee kan brengen. We hebben vanaf het begin in onze gesprekken met Defensie kenbaar gemaakt dat landbouwtransitiegebieden niet geschikt zijn voor een geheel nieuwe kazerne. En dat voor het slagen van de landbouwtransitie vertrouwen in en een consistente lijn van de overheid hard nodig is.

Wij hebben op de NRD een zienswijze in voorbereiding. In die zienswijze benoemen we ook het belang van draagvlak voor de activiteiten van Defensie, want die vinden wij cruciaal. In dat licht passen ook de zorgen vanuit de agrarische sector en zullen wij die zorgen overbrengen.

6. *Is hier mogelijk sprake van uitbreiding van het kazerneterrein (Stroe), of kan deze upgrading binnen de bestaande grenzen van het kazerneterrein gerealiseerd worden? En bent u het met de SGP-fractie eens dat uitbreiding feitelijk niet wenselijk is?*

De NRD kent twee alternatieven, waarbij het kazerneterrein Stroe in beeld is. In alternatief 2 is sprake van concentratie van de drie eenheden in ofwel Ermelo ofwel Stroe, waarbij die defensielocatie in omvang wordt uitgebreid. Het is echter de vraag wat onder die uitbreiding verstaan wordt. Uit de NRD blijkt een ruimtebehoefte van ca. 370 ha om de drie ondersteunende eenheden te kunnen accommoderen. Het kazerneterrein Stroe meet volgens de NRD 196 ha. Het totale areaal van Defensie ter plaatse kent echter een oppervlakte van 467 ha aaneengrenzende gronden met een militaire bestemming.

Wij zien als college juist binnen deze grotere bestemming mogelijkheden om Defensie te faciliteren en zijn onder voorwaarden ook bereid om dat te doen. Die bereidheid hebben we ook als er aanvullend nog uitbreiding nodig is, mits dit aangrenzend aan het terrein gebeurt en beperkt van omvang is.

7. *In uw memo geeft u aan dat de mogelijke upgrading van het kazerneterrein in Stroe verkeersdruk legt op de mobiliteit, onder andere knooppunt A1-A30 en knooppunt Hoevelaken. Gemeente Barneveld heeft haar verantwoordelijkheid genomen met betrekking tot de woningbouwdeal om een groter aantal woningen te bouwen dan gepland. De voorwaarde hierbij was dat de landelijke overheid de infrastructuur rond de snelwegen op orde bracht. Hoe voorkomen we dat er mogelijk opnieuw een toezegging wordt gedaan en niet wordt nagekomen? Kunnen we dit als harde voorwaarde stellen om al dan niet met mogelijke plannen mee te werken?*

Defensie speelt een belangrijke rol in onze gemeente en breder ook in meer Gelderse gemeenten rondom met name de Veluwe. Wij hebben een goede relatie met Defensie en we zien binnen onze gemeenschap ook veel draagvlak voor die activiteiten. Dat draagvlak en het behoud daarvan is cruciaal. Met de provincie Gelderland en andere betrokken Gelderse gemeenten willen we daarom ook in overleg met Defensie over de grote ruimtevraag van Defensie en hoe dit op een goede verantwoorde manier in te bedden. Dat gaat ook over het onomwonden afspreken van de juiste randvoorwaarden, o.a. ten aanzien van bereikbaarheid en infrastructuur. Hoewel de lead ligt bij Defensie, zien we dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarin je ook gezamenlijk afspraken maakt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa
secretaris

J. van der Tak
burgemeester